

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS; DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

¡ATENCIÓ!!

El vinent dissapte, dia 7 de Setembre
sortirà el

Número 2,000

DE
**LA CAMPANA
DE GRACIA**

2,000 senmanas de vida periodística repre-sentan un èxit no igualat per cap més senmanari d' Espanya.

El número 2,000 de

La Campana de Gracia

constarà de 20 pàginas, inclús cuberta, y valdrà

25 céntims

Entre las firmas del seu text hi figuren las de eminent literats y notables polítichs catalans.

La portada, en colors, es original del distingit artista **Ramón Casas**.

Entre la ilustració, variada, profusa, ver-daderament espléndida, hi ha 27 retratos, numerosas caricatures y infinitat de repro-

duccions de lámínes famosas, aparescudas en el periódich en el transcurs de 37 anys y que senyalan moments culminants de la historia d' Espanya.

NO OLVIDARHO, LECTORS

El número 2,000 de

LA CAMPANA DE GRACIA

sortirà el dissapte que vé

DIA 7 DE SETEMBRE

20 pàginas * 25 céntims

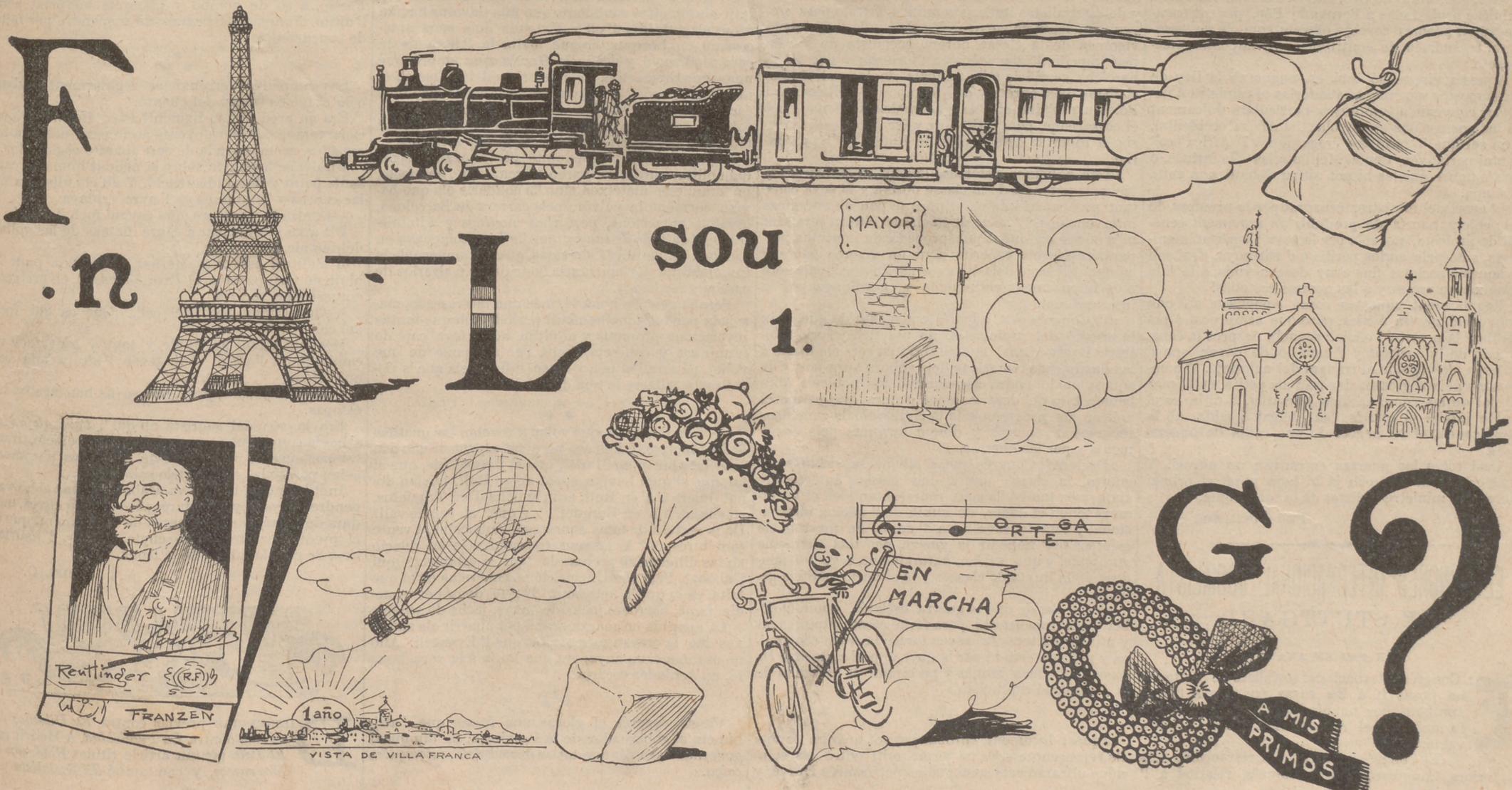
ULLADA POLÍTICA

EN Maura ha tornat del extranger, posant la pau entre l'seus ministres que 's barallavan per la qüestió de la presidència interina. Ara es ell qui presideix, y 'ls San Pedros més ó menos sants, y 'ls Primos de Rivera més ó menos primos, se rendeixen en tot y per tot á la seva voluntat soberana, omnipotent.

Tant més quan l' Amo Toni, que durant la seva estancia en l' extranger, ha tingut ocasió d' enterarse de lo que pensan las potencias, presúm de tenir la clau del conflicte marroqui.

Se deya en un principi qu' Espanya no se separaría un punt dels acords de Algeciras. Cas de que Fransa intentés anar més enllà, Espanya la deixaria

GEROGLÍFICH

Ab paciencia y atenció, búsquense la soluciò.

El número 2,000 de LA CAMPANA DE GRACIA sortirà l' dissapte que vé

fer, sense comprometre's, fins y à tant que les potències signataris del protocol, manifestessin la seva opinió. Pero 'ls fets se sobreposan sovint als càlculs humans més ben fundats, y ara resulta que 'ls dignitaris del Marroch han proclamat emperador à Muley Hafid, germà d' Abd-el-Aziz, y com es aquest últim qui havia acceptat de bon à mal grat, els compromisos de Algeciras, y l' nou emperador no hi té res que veure, vels'hi aquí que Fransa y Espanya, que havian d' establir al Marroch la policia, se troben que no saben per quin cantó girar-se.

¿Serà això del destronament de un Sultán y proclamació de l' altre una de aquelles martingalas en las quals els moros son tan mestres?

¿S' haurà procedit, pel contrari, sense segonas miras y per imposició exclusivament de les circumstàncies?

En aquest últim cas l' estat crítich del imperi moribunda s' acabarà de agravar ab l' incendi de una nova guerra civil dinàstica. Pero viu aquell poble tan connaturalitat ab la violència, la perturbació y l' anarquia, que lo qu' en un altre país facilitaria l' acció dels europeus, al Marroch ha de contribuir encare à dificultarla. Quants més desordres, tants més obstacles.

Encara que l' govern espanyol segueix guardant una reserva impenetrable, se pot fins à cert punt colegir els seus propòsits, sabent que serà aumentat el contingent de tropes que tenim à Casa-Blanca. Ja s' diu que hi seràn enviats fins à 6,000 homes de tots armes. Y tot es començar. Quan la pedra es fora de la mà no se sab ahont va.

Mentre tant el temps avanza, y à últims d' estiu y principis de tardor, solen renyar en les costes africaines del Atlàntic temporals que fan impossible l' estancia en elles dels barcos de algun calat. ¿Qué succeirà si 'ls bastiments que allí s' troben y que constitueixen l' apoyo principal de l' acció franco-espanyola, se veuen obligats à retirar-se? ¿Bastaràn les forces de terra, en el seu aislament, duenys tan sols de la terra que trepitjan, pera fer front à las embestides de las kàbilas frenètiques? ¿Trobaràn prou elements de subsistència, pera satisfaction totas les seves necessitats?

Vels'hi aquí alguns punts negres, que 'ls que tenen al seu càrrec la direcció de la cosa pública, estan en el deber de aclarir.

* *

A la protecció escandalosa à certa y determinades interessos polítics y econòmics, degué Espanya 'l gran desastre colonial. Una cosa per l' estil sembla iniciarse avuy ab la qüestió del Marroch.

Així de bones à primeras ha vingut à sorprendre á tothom una decisió del ministre d' Estat concedint una subvenció de 500,000 pessetes à una titulada Sociedad general Hispano-africana, de qual existència fins ara no 'n tenia coneixement ningú. El mateix ministre diu en el preàmbul del decret que «las bases presentadas per el representante de la societat en formació PARECEN SATISFACTORIAS.»

No n' està segur de que ho siguin de satisfactorias: li sembleu no més. En canvi afirma clara y taxativament que 's tracta de una societat no constitutiva encara y si sols en formació.

Y à una societat així se li confia la construcció dels ports de Ceuta, Melilla y Chafarinas, la construcció d' aigües à Ceuta y à Melilla, la construcció de un dipòsit de carbó espanyol à Ceuta, de safretxos públics y pous artesians à Melilla, de zocos ó mercats à Melilla y Ceuta, de totas las obres públiques que 'l govern li encaregui, del servei de policia y construcció de faro, molls, Casa Gobern, Quartel, etcetera, etc., à Rio de Oro, així com totas las obres públiques projectades à Fernando Poo, podent encarregar-s'hi ademés serveys oficials com els de tresoreria, recanviadó de contribucions y impostos, etcetera, etc.

Aquesta disposició està en pugna ab la llei de pressupostos vigents, que autorisa al ministre à negociar convenis ab empreses particulars únicament en las possessions espanyoles del Africa occidental, à no ser que 'l ministre cregu que à l' Africa occidental pertanyen Ceuta, Melilla y las Chafarinas, ó que 'sfiguri que las hi pot situar donant una volta al mapa.

L' acort del ministre, censurat per la premsa de tots colors, haurà de produir un moviment general de protesta, no sols per la seva ilegalitat manifesta, sino pels serios perills qu' entranya. Qui sab si aquesta societat fins avuy desconeguda, à la fi la coneixerà massa y à les nostres costelles!

Regularment aquestes coses començan ab una subvenció, grossa ó xica, pero que sempre vé à patentar la protecció oficial: segueix després la constitució de la societat y l' emissió de paper, que s' entrega desseguida al trángol del agiotatge. Y mentre els peixos grossos devoran als petits, en el mar tòbol de les combinacions bursàtils, al últim és el poble infelit el que 's veu obligat à saldar ab la seva sanch, el vil negoci de una càfila de miserables.

Casi totes las guerres entranyen un negoci. Y mal es que al Marroch ja hi haja posat el primer parany el ministre d' Estat de la monarquia.

PEP BULLANGA

EL CONGRÉS INTERNACIONAL SOCIALISTA DE STUTTGARD

UN PAS EN AVANT

El Congrés internacional socialista de Stuttgart ha posat fí à las seves fructuosas tasques aprobat per unanimitat la següent moció formulada pel representant belga Vandervelde:

«El Congrés confirma las resolucions dels anteriors Congressos internacionals, relativa à l'

acció contra l' militarisme y l' imperialisme, y recorda que l' acció contra l' militarisme no pot ser separada del conjunt de l' acció contra l' capitalisme.

»Les guerres entre 'ls Estats capitalistas son, generalment, resultat de la seva competència en el mercat del món, per tant que cada Estat no tendeix únicament à assegurarre algunos mercats sino à adquirirre d' altres de nous, principalment mercats à la dominació dels pobles estrangers y à la confisacció de les seves terres.

»Aqueixas guerres son resultat dels incessants armaments del militarisme, qu' es un dels instruments principals del predomini de la burgesia y de la dominació econòmica y política de la classe obrera.

»Son les guerres favorescudes per els prejudicis nacionalistas que s' enconen sistemàticament en interès de las classes dominadoras per apartar à la massa proletària dels seus devers de solidaritat internacional; així doncs, son l' essència del capitalisme, y no tindrán terme fins y à tant que quedi suavitat el sistema capitalista, ó bé quan la magnitud dels sacrificis en homes y diners exigits per el desenrotllament tècnich militar y pels armaments haja impedit als pobles à renunciar à n' aqueixa sistema.

»La classe obrera, entre la qual se reclutan ab preferència 'ls combatents y que deu suportar en primer terme 'ls sacrificis materials, es adversaria natural de las guerres per estar aquestes en contradicció ab el fi que aquella persegueix: com es: la creació d'un nou ordre econòmic basat en la concepció socialista y destinat à traduir la solidaritat universal.

»Per això l' Congrés considera qu' es deber de tots els treballadors y dels seus mandataris en els Parlaments combatre ab tots las seves forces els armaments de terra y mar, senyalant el carácter de classe de la societat burgesa y 'ls móvils que impulsan el manteniment dels antagonismes nacionals, el refusar tota sanció pecunaria à n' aqueixa política, y ademés dedicar-se à que la joventut proletària siga educada en las ideas socialistas de fraternitat dels pobles y 's desvetlli sistemàticament la seva conciència de classe.

»El Congrés veu en l' organització democràtica de un sistema de milícias destinades à substituir als exèrcits permanents una garantia real que farà impossibles las guerres agressives y facilitarà la desaparició dels antagonismes nacionals. La Internacional no pot tancar cap exèrcit en determinades fórmulas rígidas essent la seva acció necessàriament diversa, segons els temps y 'ls ambients en que 's moguin els diversos partits nacionals; però té l' deber de intensificar y coordinar en lo possible els esforços de la classe obrera contra l' militarisme y contra la guerra.

»Efectivament, desde l' Congrés internacional de Brussel·les, el proletariat, al enemics que prosseguia la seva lluita incessant contra l' militarisme, ab la negativa dels gastos militars y navals y ab l' esforç en pro de la democratización del exèrcit, ha acudit ab un vigor y una eficacia creixents als més variats pera preventir les guerres y pera posar à n' ellss termes, ó pera utilzar en pró de la deslluiració de la classe obrera el sotració comunicat per la guerra à totas las capes socials: y de aquí, especialmente, l' acort de les Trades Unions inglesas y dels sindicats obrers francesos desde la crisis de Fashoda per assenyalar la pau y restablir las bones relacions entre Inglaterra y França: l' acció del parti socialista en el Parlament francés y en el Parlament alemany en la crisi del Marroch; las manifestacions populars à tal efecte organitzades à França y à Alemanya: l' acció concertada dels socialistes austriacs y dels socialistes italiens reunits à Trieste pera preventir un conflicte entre abdós Estats: la intervenció vigorosa de la classe obrera socialista de Suecia per impedir l' atac contra Noruega; y per fi, 'ls heroics sacrificis y 'ls combats de las masses socialistes dels obrers y dels camperols à Rússia y à Polonia per impedir la guerra desencadenada per el ccessarisme, pera ferla finir y fer brollar de la crisi la lluita dels pobles de Rússia y 'l proletariado.

»Tots aqueixos esforços, doncs, testimonian la creixent potència de la classe obrera y la seva constant preocupació de mantindre la pau ab enèrgicas intervencions. L' acció de la classe obrera será tant més eficàs en quant una propaganda continua prepararà així els esperits pera un vigorós esforç, y en quant l' acció dels diversos partits nacionals sera més intensament estimulada y coordinada per la internacional.

»El Congrés està ademés convensut de que, baixa la pressió del proletariat, un pràctic y serio arbitratge internacional substituirà en tots els litigis à las lastimosas tentatives dels govers burgesos, y de aquest modo podrà assegurarre als pobles l' obra benefactora del desarmament general que permetrà aplicar als progressos de la civilització 'ls immenses recursos d' energia y diners devorats pels armaments y per las guerras.

»Declara l' Congrés que, si amenassa esclatajar una guerra, la classe obrera dels països interessats, així com també 'ls seus representants en el Parlament tenen el deber, ab auxili de l' oficina internacional y tota la seva forsa d' acció, de fer tots els esforços per impedir la guerra per tots els medios apropiats, y que varien, naturalment, segons l' agudesa de la lluita de classes y la situació política general.

»En el cas de que la guerra esclatajés, tenen el deber d' entrometres'hi pera ferla cessar rápidament y utilzar ab totas las seves forces la crisi econòmica y política creada per la guerra per agitar las capes socials més fondas y precipitar la cayguda de la dominació capitalista.

* *

Aquest document, aprobat pel vot unànim de tots els representants, es un terme mitjà entre las solucions ultraradicals sustentadas pel francés Hervé, y

las tendències sobradament conservadoras mantingudes per l' alemany Bebel: obra sincera de transacció, ha merescut l' assentiment dels representants de tots els països.

Nosaltres l' estimem un modelo de serenitat y bon sentit, perfectament concordat ab la tònica de la nostra política de sempre.

Las solucions que persegueix el proletariat sempre hem cregut que no 's poden imposar sotplatament y per obra de la violència. Res més fàcil per l' enteniment humà ajudat de la fantasia que concebir un estat de cosas que respondigu en tot y per tot als ideals de justicia, y no obstant, res més difícil que implantar aquest ideal à través de las dificultats y las resistencies de la realitat vivent. Las més de las vegades un esforç fora de l' ordre natural de las cosas practicat prematurament, en lloc de las ventajas que se n' esperan produueix un sensible retrocess.

No faltará sens dubte qui tatxi de anodina la motació del belga Vandervelde, y qui pretengui que 'ls diversos y contraposats elements del Congrés li hagan concedir la seva aprobació ab la reserva mental de practicar, quan vingui 'l cas, sos peculiars punts de vista, ja qu' en la menció no son condemnats i premiats.

Llavoras se podrà procedir à la reorganització social baixa la base de la preponderància del traball sobre tots els altres elements entornpròders del progrés humà, fomentadors de las ambicions desencadenades de las guerres, mantenidores de la pau armada y fators de tota mena d' injusticias.

Y l' traball creador serà soberà únic del mon enter, per estar ligada ab ell la vida y la dignitat de tots els pobles de la terra.

P. K.

Bambollas lerrouxistes

El lerrouxisme, que volia agitar la opinó aprofitant els pretesos descubriments terroristes motivats per l' empresoneig d' en Rull y altres individus y per la vinguda à Barcelona de Mister Arrow, està fent traball en vā: la opinó no s' agita y el lerrouxisme va acabant el buf.

Traball comparable es el seu al de la criatura que s' entreté fent bambollas de sabó. Las bambollas prou surten del extrém de la caramuixa, arrodonides, irrißades; però apena reben un alé d' ayre insignificant, quedan desfetas y desapareixen sense deixar ni rastre.

* *

Desde que l' Sr. Ossorio, apremiat ja siga per la interpellació feta en el Congrés per alguns diputats solidaris, ja siga per la vinguda à Barcelona del detective inglés, ja també per las revelacions que à un periòdic local anaren à fer alguns companys d' en Rull, se decidí à tirar de la manta, enviant al jutje als sinistres confidentes que fins llavors havien rebut els subsidis d' ell y d' alguns dels seus antecessors, en Lerroux cregué arribada l' hora de la seva vindicació, y desde la *Gaceta xina* emprengué una campanya activa de misteris y d' insidies ab el manifest propòsit d' engendrar en la ment dels seus escassos adeptes la idea de que tot lo terrorífic y salvaje correugut à Barcelona, en aquests últims temps, era obra única y exclusiva dels solidaris.

Alguns kabilenyas, seduïts per aquests rasgos d' habilitat burda, arribaren à creure que, en efecte, no eran ells mateixos sino 'ls solidaris els que havien correut la pàlvora pels carrers de Barcelona, assaltat redaccions, perturbat meetings y administrat el *bautismo de sangre* que 'ls hi recomenava en Lerroux en las seves soflemas, quan al amparr de la inviolabilitat parlamentaria 's dedicava à alsarlos de cascots y fer la por.

Pero la gent de bona fé, més que interessada, marejada per tot aquell embull periodístich que tantas revelacions prometia y al últim no'n feya cap de determinant y concreta, acabà per adonarse de que volien pèndreli el pèl, y foren infinitis els que 's desciuren à tallarre la qua de subdits xinos.

* *

Bé'n fa de temps que volan y revolan las guatillas d' *El Progreso*, y fins ara no n' ha cagut ni una à la cassolla. Que si en Marial, que si l' Aucellets, que si tal, que si qual havien sopat ab en Rull, havien donat diners à n' en Rull, eran amics d' Trigueros, coneixian à n' en Burguet... ¿Y qué, al cap-de-vall? De la certesa de totas aquestes insinuacions, à veure qui'n respón? Y la seva trascendència en relació ab las diligencias processals ¿qui la estableix? ¿qui l' abona? Fets clars,acusacions concretes es lo que falta, es lo que 's necessita. Tot lo demés es comedia, farsa, barroers jochs de mans, jochs de villans. La mentida en marxa acabà per aburrir als mateixos que la creyan més veritat que l' Evangelí. Alló no era una campanya; era una burlla à la seva bona fé, un verdader escarni.

* *

Vingué després el glosar una frasse que 's atribueix al governador de la Província. Se diu que l' governador va dir que tot se descubriria, *cayga quien caiga*.

Hora fora ja de que l' Sr. Ossorio expliqués la frase que li atribueixen, may siga sino per desvanèixer d' una vegada l' obra d' aquests forjadors de novelas y fantàsies. Si la frase es una invenció, négliga el Sr. Ossorio. Si es cert que va pronunciarla, expliqui clarament el seu sentit. Y si algú ha de caure realment, que caigni, sigui qui sigui.

¿Que no veu, per ventura, el partit que d' ella 'n pretenen treure 'ls embolica-trocas? ¿Que no ha llegit que alguna vegada fins li penjan als faldons de la leva, com una lluifa infamant, el paper d' encubridor dels terroristas, afirmant ó donant à entendre que entorpeix y dificulta l' acció del jutje instructor? ¿Se poden consentir semblants imputacions? ¿Se pot creure ni tolerar que 'l governador que, al denunciar a n' en Rull y companys, donà el primer pas en el descubriment del terrorisme, se mostri avuy arrepentit, se fassi enrera y pretengui tapar la cosa?

D' això treuen partit els amics de la confusió, d' això y del secret del sumari que, ó bé l' violan ó l' falsifican, quan s' atreveixen à donarne detalls incomplets pera basar-hi els seus infundis; d' això y de les Memorias d' en Tressols, que ja seria temps que 'l públic pogués appreçiarlas pera jutjar degudament de la veracitat de las mateixas y de la perspicacia del seu autor.

Vingan, vingan las realitats vivas y palpitan... Acabis d' una vegada l' sistema fastigós d' inflar bambollas de sabó, sense altre fi ni objecte, positivamente, que desviar l' atenció del públic d' altres assumptos que tant afectan à la personalitat d' en Lerroux, com el chantage de Plasencia, com els diners del Doctor Calzada, com els comptes de la Fraternidad republicana del carrer de Corts y de la Casa del Pueblo del carrer d' Aragó, que aquestes qüestions ja no son bambollas de sabó sino bombas explosivas prenyades de desprestigi.

* *

La qüestió del detective Arrow tampoc adquireix calor, no bastant à posarla ruenta el foç dels lerrouxistes, à la fi foç d' encenalls.

Tot allò que diuhen de que s' intenta formar una policia burgesa, perseguidora dels obrers, ja no creu ningú, ni'ls mateixos que ho afirman. ¿Cóm havien de consentir semblant barbaritza corporacions populars eixides del sufragi del poble, com la Diputació Provincial y l' Ajuntament, que son les creadores d' aqueixa policía exclusivament anti-terrorista? ¿Cóm havia de tolerarlo Barcelona, cada dia més democràtica, cada dia més subjecta al llure domini de la opinó?

Per això la campanya lerrouxista, ab tanta brava començada, ha fracassat per complert. ¡Es

El número 2,000 de LA CAMPANA anirà esplendidament ilustrat

un article que porta el títol de *O todos ó ninguno*, defensant la tèssis de que en tot cas á la guerra s'hi fassa anar á tots els espanyols sense distinció de rics ni pobres. Y es empesonat un redactor d' *Espanya Nueva* per haverse ocupat de la Guardia Civil dedicada á la persecució de 'n Pernales.

Tots aquests periòdics han inclogut en la *Ley de jurisdiccions*. Un petit descuit pot ser interpretat com a delicte, y quan el consell de guerra n'ha passat els tapis ja no hi ha apelació possible.

Tal es l' us que s' está fent de questa ditxosa Lley, que será precis que les Corts tornin á ocupar-se d' ella en deguda forma, pera veure si l's resultats que dona corresponen á las intencions ab que fou dictada.

A las Corts vár neixer y á las Corts ha de morir, ja que ben vist está qu' era una illusió l' creure qu' ella per si mateixa podria caure en desús.

A uns moros de Casa-Blanca, de primer, els francesos varen posarlos presos. Després els hi varen donar unes aixades, obligantlos á obrir unes fossas. Y un cop las fosses apunt, varen fusellarlos y enterrars-los en elles.

¿Eh qué bonich? Aquesta son els refinaments civilizadors de la penetració pacífica.

S' ha descubiert un robo de papers y efectes en algunes escribanías del Palau de Justicia.

Ja té rahó l' adagi: «El sabater es el qui vá més mal calsat». De la mateixa manera «la Justicia es la qu' está pitjor vigilada».

El poine marroquí es fanàtic entre l's més fanàtics de la terra, y en sa conseqüència es ignorant, perquè l' ignorància y l' fanatism es dugas plagues inseparables.

Y aquestas dugas qualitats constitueixen principalment la seva forsa. La ignorància no li permet capir les ventatjas de la civilització moderna, y l' fanatism l' mou á deixar-se exterminar primer que sometre's.

A un poble així no es may convenient anarli á buscar jochs: fins guanyant s' hi pert.

Parla en J. M. Escuder, atleta de la Solidaritat valenciana, y diu:

«El centralisme té en contra de nosaltres una solidaritat armada, té una solidaritat disciplinada: l's empleats. Té un joch de caciques, una premsa venal que nosaltres paguem. Té una turba de demagogos qu' envenenam el poble ab sas dites y ab sos fets. Té una copiosa oligarquia, té l' organisació, la forsa, el poder del èxit, la inèrcia, ho té tot... y no'n ha mes de unir tots els que paguem contribució, contra aquells que ns la cobran?

»Ja qu' estém en plena lluya, 'ns cal lluytar com un cos d' exèrcit: cada hu pera tots, ab abnegació suprema, olvidant nostra personalitat y fomentos els uas ab els altres en una conciència collectiva y en una efícias voluntat».

¿Qué vigorosos, qué sans resultan els gèrmens de las llevors sembradas arreu per *Solidaritat catalana*.

Decididament, si tothom s' afanya á extirpar las malas herbas del caciquisme y las oligarquies, la cultura solidaria serà explàndida.

El Sr. Azcárate está estudiant la forma de donar cumpliment al acort de l' Última Assemblea, relativu á las negociacions ab els progressistas y l's federal per arribar el programa únic, y celebrar una gran Assemblea de Unió Republicana en el pròxim més de Desembre.

No creymen que sorgeixin grans dificultats per arribar á una inteligiència completa, dat que tots els representants avuy acceptén el principi autonòmich.

Lo únic qu' en tot cas s' ha de tenir en compte, es que pinguïn ingressar en la refundició republicana els perturbadores incurables, enemichs de tot esperit de disciplina.

No olvidin, sobre tot, els organisadors de la nova uniò que al enforrar es quan se fan els pans geperuts.

El periòdic de Madrid *Ejército y Armada* publicá l' indigne article *Era catalana*.

La Tribuna de Barcelona l' vár reproduhir pera censurial com se mereixia.

¿Y qué ha succehit? Que mentres al periòdic madrileny, autor de l' infamia, no li ha dit res ningú, el periòdic barceloni ha sigut víctima de una condemna.

Si se pot concebir una monstruositat més enorme?

Ab aquest procediment se poden esperar moltes sorpresas.

Süpòsinse que hi ha un lladre que comet un robo, evident, probat. Y que hi ha un periodista que 'n dona compte en las columnas del seu diari. Y que vé la justicia, y deixant en pau al lladre condema al periodista.

Dignu éno trobarán que obren molt santament els ciutadants que fan el farsellet y emigran de aquest país més que depressa?

Ha tingut lloch en l' Audiencia la vista de la causa del ex-capità Morales, acusat del trobo de bombas á Vallvidrera, ab indicis vehecents de qu' ell mateix las hi havia fetas amagar, pera contraure mérits ab son descubrimient.

Algunas particularitats han cridat l' atenció respecte á n' aquest procés.

Primera: Els molts aplassaments de que signé objecte la vista del mateix.

Segona: Que corresponent al Jurat, dada l' època en que s' realizó l' fet que l' motiva, haja entès d' ell el Tribunal de Dret, donantse efecte retroactiu á una disposició legal.

Y tercer: Que l' processat Riba, qu' es qui podía aportar més llum á la vista, haja tingut temps de ferse fondis, deixant per tota base de acusació una indagatori plena de contradicicions.

Aquestes tres particularitats han sigut objecte de tota mena de comentaris.

**

Y ara una demostració del poch zel per part de personas calificades en pró de la recta administració de justicia.

Un ex-ministre y dos ex-gobernadors, el Sr. Moret y l's Srs. Espinosa de los Monteros y González Rothwoss foren citats en calitat de testimonis, y cap d'ells comparegué, sens dupte perque actualment estarán molt ocupats estiuhejant.

Aquest despréci á las obligacions que imposa la lley als ciutadans, provenint de personas tan elevadas, no hauria de quedar impune. Es un mal exemple que de cap manera hauria de tolerarse.

CAPELLADES, 27 d' agost

Diumenge prop passat, de retorn d' Igualada, 'ns veieren obsequiats en aquesta vila pel nostres dignissims representants per aquest districte, els diputats provincials Srs. Coderch y Serra junts ab el Sr. Rahola, diputat à Corts.

El poble de Capellades els donà la benvinguda, mostrantlos entusiàsticament una proba d' agrahiment.

Tingué lloch un lluït banquet, al qual hi assistí la Junta de Solidaritat catalana y representants d' altres fracciòns també adherides á n' aquest grandissí moviment. Y pera donar fi á aquell hermos y democràtic acte, feien us de la paraula els Srs. Serra, Coderch, Rahola, el jove E. Poch y Mora, d' aquesta vila y l' Sr. Arcalde de la mateixa, quins foren aplaudits calorosament per la concurrencia, donantse també alguns crits de ivisca la llibertat, ivisca el progrés, ivisca la justicia y sobretot el vísca á la Solidaritat catalana y Catalunya autònoma, qu' eran contestats per estrepitosos vists y aplaudiments. Després, accompagnats de una lluïda manifestació, donaren una cordial visita á las Societats «Círculo del Porvenir», «Lliga Comercial», «Esbart Infantil» y «Centre de Unió Republicana», ahont foren rebuts ab grans mostras de simpatia.

TORTELLÀ, 20 d' agost

El diumenje passat va celebrar-se en aquesta vila un mitin antisolidarista organitzat per la petita tribu idòlatra del ex-emperador, que per sort existeix á aquesta vila. Y dích per sort, perque com passa á tot arreu qu' existeix aquesta plaga, també passa aquí, y es que gracies á ells y sobre tot desde que la *verdad va en marcha*, van aumentant els partidaris de Solidaritat y aquí es lo mateix, com va probarse en las últimas eleccions.

El mitin va ésser anunciat pera la tres de la tarde, y à díta hora ens traslladarem al *lugar del suceso* y va començar l' acte. Allí havíau de sentir el vomitar de tres ó quatre forasters qu' eran els que estavan encarregats de la plàctica.

Feren us de la paraula els Srs. Gültresa d' Amer, López de Figueras y algún altre que no sentim gens ni mica deixar de recordarlo, díhen de Solidaritat qu' era un monstre, un fantasma, una bestia apocalíptica y altres calificatius y ultratges que no esmenten per honor á nostres correligionaris y á nosaltres mateixos.

Per fí s' aixecà el Sr. Piferrer de Girona, emprendent las contra 'ls viatjants de comers, díhen que son ells qui tenen la culpa de que Solidaritat conti ab més partidaris cada dia. Ells corren pobles y poblets y aprofitan tota ocasió pera fer propaganda solidaria. Y per acabar ab això, continua l' orador, el dia que 'n sentiu algun, sigui al cafè, á la fonda ó un altre puesto, (paraulas textuals), li escriví la cara y agafant una cadira li trenquen el cap.

Així va acabar l' acte, ab una fredor glacial, malgrat trobarnos en plé mes d' Agost.

BREDA, 26 d' agost

Aquest any aquesta vila, degut al seu bon clima y á la seva hermosa campinya, s' ha vist favorescuda per una distingida y numerosa colonia estiubanca, que al honrarnos ab la seva estancia durant aquesta temporada d' estiu, ha fet mal d' ulls als *caciques* que s' han cregut que la estancia dels estiubenhadors serà causa de qu' ns obrin els ulls y 'ns treguin molta part de llana qu' encare 'ns queda al catellat, y que á n' aqueixos *feudals* els hi convainça pera pòdernos esquilar com han fet fins ara.

Com que 'ls *caciques* son tots de la crosta de baix, s' han avingut ab el nostre mossén *Cap de lluna*, y l' passat diumenje desde l' cubell de las mentidas, á l' hora del ofici, falant á tota classe de respecte y decoro, se despedallà ab paraules ofensives contra aquells senyors que durant una reua de semanans se tingueren que cargar de paciencia y, guardant tota classe de respecte, escoltan del nostre mossén, qu' no sab de llegir, la lectura de la Pastoral del bisbe de Girona, y ell, falant al respecte, criticà l' atenció que aquells senyors tingueren, insultà á las personas que per la seva edat y las sevas xacras no's poden agenollar.

Si per aquest camí s' han cregut els *caciques* y el mossén guanyar-se las simpatias, van completament equivocats, donchs apart de que ja saben que no son sants de la nostra devoció, els forasters obrirán una suscripció pera comprar al mossén un tractat de Urbanitat.

A UNA MORA

Á QUI VARIS GALANS RONDAN Y FAN POSTURAS AB INTENCIÓNS NO GAYRE SANTAS

Sultana, bella sultana,
del Atlas reyna encisera,
la del cosset de palmera
y 'ls dolços llabis de grana,
tanca 'ls ulls, tancals un xich,
concentra bé l' atenció
y escolta 'l petit sermó
que va á forte aquest amich.

Sé lo que t' està passant;
sé que quatre calaveras,
ab paraules salameras
y posturas de *Don Juan*,
matan sota 'ls teus balcons
las horas qu' es una pena,
endressant tota mena
d' extranyas proposicions.

Diuhen que volen salvar-te
que á n' ells sòls els mou l' aflete,
que no portan altre objecte
que protegirte y honrarte,
y que pesi als teus camells
y á tu fortuna quantiosa,
no lograrás ser ditxosa
si no t' casas ab un d' ells.

¡No te 'ls escoltis, sultana!
¡Riute dels seus mots gentils!
¿Sabes qu' son aquests tranquilis?
Quatre tipos morts de gana,
que ab inconfessables miras,
segurs de no pérdehi res,
recitan lo que han aprés
á la escola d' Algeciras.

¡Ella volqueret! ¡Ella estimarte!
¡Ella, d' egoisme dipòsit,
veni aquí ab l' hermos propòsit
de darte 'l cor y ampararte!

¡Ella coneixé d' hidalgua
el més remont pensament...
Creume, dígols francament
que això ho contin á sa tifa.

Lo que aquí buscan no ets tú,
encantadora princesa,
sinó la immensa riquesa
qu' en els teus alcàssars llú.

Lo que vés á buscà aquest coro
de penetradors pacífics
els teus dàtils magnifichs,
las teves figures de moro,

els teus ayrosos caballs
que al huracà enrena deixan,
els esplèndits blats que creixen
en las teves fertils valls,

las admirables pells finas
que de las selvas s' extreuen,
els mils de milions que jeuen
en els filòns de tas minas...

Aquí està el *quid*, aquí tens
sultana sense malícia,
lo que excita la codicia
dels teus rancis pretendents
y lo que ababa traydora
els fa usar, segons els cassos,
ara el amor els llasses,
ara l' ametalladora.

Tenint, donchs, qui t' vés á avisar,
dante de tot fidel *conte*,
serás encara prou tonta
per deixar-te ensarronar?

¡No sabràs á aquest festieg
trobar oportuna sortida,
enviantlos á tots á dida
ó, si no á dida, á passeig?

Sultana, tresor de gracia,
estrella de Moreria,
desconfia, desconfia
dels cants de la diplomacia!

En el ball hont t' has ficat
tot t' ha d' inspirar temor;
tant l' amistat com l' amor,
tant l' amor com l' amistat.

¡Alah es gran!... Creu sols en tú,
no t' nutreixis d' esperansas
y quan te parlin d' aliances
no t' vulguis lligà ab ningú.

Rebutja inglesos abrazzos
y francesos proteccions
y als Tenories matracions,
clavals la porta dels nassos.

Y si, fins així, el bullit
acaba per tú en desastre,
podràs exclamar: «¿Qué diastre!
A la quinta estava escrit.

C. GUMÀ

SECCIÓ OBRERA

MORATO

La CAMPANA DE GRACIA s' honra, avuy, publicant el retrat del notable escriptor socialista espanyol, quel nom serveix de títol á aquestes línies. Què hi fa que no hi hava molt el Sr. Rocà y Rocà s' ocepu, en aquestes mateixas columnas, de nostra biografiat, à propósito d' una valiosa opinió per él emesa, referent al actual moviment de Solidaritat catalana? Faltava presentar a tots els lectors, particularment als obrers, á fi de que coneguin el company, al defensor brillant de la causa del Trabajo, al home que tanto glòria personalifica en las filas del proletariat, ocupant un lloch distingidíssim en el periodisme. Y aixó es lo que anem á intentar.

Morato es un d' aquells varons de privilegiada inteligença que han nascut pera ser admirats. Ell es alguna cosa més que un ver amich del traballador, més que un escriptor notabilitissim: representa la constància y la fé en l' estudi feta home. Morato es dels que creuen que l' individuo deu haver de tendir al propi perfeccionament en tots els ordres de la vida; y á forsa de voluntat, ab una tenacitat verdaderament d'hèroe, fiantlo tot a la seva inteligença y evitant sempre la humiliació adulacion, tan generalizada en aquest país del favoritisme degradant, ha conseguit sobressortir del nivell vulgar de la gent, y

ha arribat fins al lloch reservat als escullits. Y al arribar-hi, la seva conciència pot permaneixer ben tranquila, perque al enlayrarse, al imposar-se el seu valer no ha atropellat coses ni persones. Veureu com.

Fill de una familia modestíssima, nasqué á Madrit, allà per l' any 1864; sent encara molt noi regnà la desgracia de quedar orfe de pare. Sense bens de fortuna ni medis per afrontar las exigencies de la vida, la seva pobra mare se vegé obligada á dedicar al traball manual, ab gran pena, doncha aquella bona dona notava en son fill aficions extraordinaries per l' estudi y li endavinava aptituds no gayre comuns. Morato escollí l' ofici de caixista, el que després exerci com un verdader mestre en l' art de la tipografia.

Comprendent Morato que la defensa dels interessos del obrer està en el societatisme, prompte s'

D' actualitat

L'última manifestació dels incondicionals.

Al salutar al digníssim escriptor socialista Joan Joseph Morato, en nom del Traball de Catalunya, fem votos per que l'seu exemple, arribant amunt per l'estudi procurat pel propi esfors, serveixi de mirall a tots els nostres camarades.

N. BAS Y SOCÍAS

E coneix que l's regidors lerrouxistes de Barcelona al saber que uns fantasma han assaltat la torre dels Josepets per assassinar à n'en Lerroux, varen tenir un susto molt gros. La prova es que han necessitat quinze dies pera reenvirer-se y enviarli una comunicació, reiterantli, «con tan plausible motivo, nuestra más incondicional adhesión.»

Firman la comunicació doztes regidors—els únichs que li quedan dé tants que n'hi tenia.—El nom del Sr. Pinilla no hi va continuat, lo qual revela que D. Jesús no té tan bonas tragaderas com els seus companys de Consistori.

Els gastos extraordinaris que ocasioni l'aventura marroquí, ja poden estar segurs, no's treurán del pressupost de Gracia y Justicia, ni del d'Estat, ni de la Presidència.

¿Saben d'ahont sortirán? Del pressupost d'Instrucción Pública y del Foment.

Ab lo qual tindràm que, pera civilizar à las káiblas, anirém kabileyant als espanyols.

Aixis son sempre l's negocis que fa Espanya.

Els reys d'Espanya han fet una excursió al Mitjà de Fransa, havent visitat de pas la Exposició de Burdeos.

Y ara, perque no signi menos, es molt possible que al poble espanyol li fassin seguir la exposició de Casa-Blanca.

Serà tan extrany com vulguin, pero es un fet que ja s'ha repetit dues vegadas que ab la reunió del Congrés de la Pau, celebrat à La Haya, ha coincidit una declaració de guerra.

La primera fou la de Russia y l'Japó.

Y la segona la qüestió marroquí, que havent començat ab un bombeig, es molt possible que acabi ab una trecadiissa general.

Pels pobres que hi petan, el Congrés de La Haya, més que de la pau, resulta serho de la En Pau des cansin.

¿Y en Pernales, qué tal?

Trempat com sempre y sense que las numerosas

forsas llansadas en la seva persecució arribin á sotarli l's passos.

¡Qué s' hi ha de fer! Tractantse del bandolerisme, Espanya deu estar tot l'any en temps de veda.

En canbi, à un redactor de *España Nueva* que havia anat à Andalusia à estudiar la qüestió, publicant en aquell periòdic unes cartas molt sabrosas y interessants, à n' aquest si que l' han trobat desseguida y l' han posat près per haverse atrevit á fer certas apreciacions respecte á la conducta de la Guardia Civil.

Y qué, segons sembla, no s' escaparà de que li apliquin la famosa llei de jurisdiccions.

¡Quin tip de riure degué ferse en Pernales al saberlo? ¿Qui l's fá ficar als periodistas á manejar la pluma, podent manejar el trabuch?

Y à propósito del redactor d'*España Nueva*, que suscriu els seus treballs ab el pseudònim de *Captán Tormenta*, aquí tenen un fragment de una de les seves cròniques, qu' es tot un quadro:

«Atravessé al galop els poblets de Marinaleda y Matarredona que junt ab el Rubio forman els *Sants Llochs*: al passar l' últim poble el guia 'ns conta un xascarrillo referent als mateixos.

»Cada any celebren aquests tres pobles la Senmana Santa reunits, fent els *Misteris* à lo viu: totas las imatges estan representades per persones de carn y

os. Pera la figura del Nazaré trían sempre á la persona més honrada dels tres pobles, y un any sortien, com de costum, pels carrers de Marinaleda portant al Nazaré en tabernacle y ab la creu, quan de prompte toparen ab una parella de la Guardia Civil.

»Vénrela l' Nazaré y escapar á corre tot sigüé una mateixa cosa; pero la guardia lográ donarli alcáns gracies al pés de la creu que l' fugitiu portava amarrada á las espalles.

»El pobre home que feya de Nazaré resultá qu' estava reclamat per distints jutjats per tres delictes de furt y quatre de robo.

»Y era ell, la persona més honrada dels *Sants Llochs*!»

En Posadas era un novillero de gran porvenir. Pero, quan estava à punt de graduarse, un toro va refrendarli el passaport pera l' altre barri.

Conduhit el cadáver à Sevilla, la gran ciutat andaluza va tributarli una manifestació de dol. Hasta las donas ploraven y tenien atachs d'histerisme.

Me sembla á mi que, per evitar aquests disgustos tan grans, lo millor que podría ferse seria prohibir les corridas de toros.

Perque, aném á veure, ¿quín atractiu oferirian las tals corridas si la vida del torero no estigués en imminent perill?

¿Y us afiugí y us desconsolé quan el banyú, matantne un, dona reals al espectacle?

La prohibició de las corridas s'imposa ademés com un medi de curar als aficionats que, ab las seves inconseqüències, talment semblan ximples.

Els lliberals estan decidits á empredre una activissima campanya política.

Y lo primer que se l's ha acudit es publicar un gran periòdic que s' titulará *El Mundo*.

Aixó es lo que l's lliberals dinàstichs procuran sempre y ab preferència á tot omplir el mundo.

Caballers: Un taberné dels encants, Carlos G. (a) Pi Y Margall, Ramón Viñas (a) Un barbé figuerench, J. P. (a) Un aficionat de Tárrega, Josepet Herreret A. y Un ex-cajista: De desgracia.

Caballers: H. Nadal y Mallol, Moka Soka y C. A., Amadeu Nadal, Hipòlit Nadal, Un manco de un bras, Dos solidaris masnoenches, F. E. P. B., M. Germain Lacai, y R. A. (a) Pau de las Calsas curtas: De sort.

Caballer: J. V. N. (Pep): Serveixis passar per la administració á fer la reclamació personalment interestat. —Un ensopit: ¡Cé mas fet riure! —S. A. y C.: Gracias per tot. Lo del número extra ha fet tart. —F. P. Valdés: Anirà arreglada. —Quinet: Rebut y gracias. —F. Masjoan: Aixó es senzillament una porqueria. —Aurora Martorell: Ja ho ha dit vestó qu' es sensilla la seva poesía. Doncs jo la trobo molt complicada. —P. Morant: La caricatura no s' distingeix si no per la idea. —Isidro Roura: ¿Qu' es vers libre aixó?... No me n' havia donat. —Pere Llubera y Carol: Es à dir que l' gat de casa de vestó es mitj persona humana... Vaja, recados á la família. —Rosendo Coll: Veig que vestó escriu marchitar y habrassar... ¿quín català y quina ortografia gastes, Rosendo? —J. Boix L.: Dels versos que envia, els uns son molt bons, els altres molt dolents... ¿Cóm pot esser aixó?... Per precaució no li publicarem ni els bons ni els dolents. —A. B. C.: El número 2,000 ja estava compost de dígas. Ho guardaré, y gracias. —M. Badia: Agrahím l' envio. —E. X.: Rebut y... veurém. —Ll. A.: Tantas mercés. —R. Pedrerol: No cuela. —Manel Noel: Ho sentím, pero ha fet tart. El número està plé fu dígas. —Sebastià Giralt: No la considero publicable. —J. Alalmaliv: No ha pogut entrar en el número. No obstant, gracias per l' atenció. —Fra Remer: El ninot no va. —J. S. y C.: Ho llegiré amb calma, y si va, anirà. —Laureá Dalmau: També ha fet tart. —Mister Mix: Enterats y gracias. —Un tontu: No va. —Un que's pert de vista: ¿De tan espavilat, eh?... Veurém, veurém. —R. Massip: Rebut els pensaments. Li agrahím la pensada. —J. A. y L. H.: No ns' es possible insertar las cartas que ns' envian, per varias rahóns.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.

—¡Alto!... En aquests terrenos no's cassa.
—Pero ¿no s' ha acabat ja la veda?
—No pas aquí.